

به نام خدا

بوستان بهشت

(میوه جات - گیاهان شفابخش)

مؤلف:

مجید اسعسی

دکتری روانشناسی بالینی از دانشگاه آزاد واحد تهران شمال

معاونت تعلیم و تربیت حوزه ۴۵۷ بقية الله (ع)

انتشارات سایه نخل

(با همکاری سازمان چاپ و نشر ایران - ۱۴۰۳)

نسخه الکترونیکی این اثر در سایت سازمان چاپ و نشر ایران و اپلیکیشن کتاب رسان موجود می باشد

chaponashr.ir

سرشناسه : اسعسی، مجید، ۱۳۵۷
عنوان و نام پدیدآور : بوستان بهشت / مولف مجید اسعسی.
مشخصات نشر : انتشارات سایه نخل، ۱۴۰۳.
مشخصات ظاهری : ۱۰۰ ص.
شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۴۷۶۰-۱۱-۱
وضعیت فهرست نویسی : فیبا
موضوع : طب سنتی
رده بندی کنگره : LB۱۰۲۸/۷۵
رده بندی دیویی : ۳۷۱/۳۵۶
شماره کتابشناسی ملی : ۹۹۳۲۵۹۷
اطلاعات رکورد کتابشناسی : فیبا

نام کتاب : بوستان بهشت
مولف : مجید اسعسی
ناشر : انتشارات سایه نخل
صفحه آرای، تنظیم و طرح جلد: پروانه مهاجر
تیراژ : ۱۰۰۰ جلد
نوبت چاپ : اول - ۱۴۰۳
چاپ : زبرجد
قیمت : ۱۰۰۰۰۰ تومان
فروش نسخه الکترونیکی - کتاب رسان :
<https://chaponashr.ir/ketabresan>
شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۴۷۶۰-۱۱-۱
تلفن مرکز بخش : ۰۹۱۲۰۲۳۹۲۵۵
www.chaponashr.ir

فهرست

فصل اول: مقدمه‌ای بر گیاهان و میوه‌های قرآنی ۱۱

مقدمه: ۱۱

گیاهان در قرآن کریم ۱۱

زیتون و انجیر: ۱۲

جایگاه گیاهان در سنت اسلامی ۱۲

خرما: ۱۲

سیاه‌دانه: ۱۳

عسل و گیاهان دارویی: ۱۳

ارتباط قرآن با طبیعت: چگونه قرآن به گیاهان و میوه‌ها اشاره کرده است ۱۷

درخت زیتون: ۱۸

درخت نخل: ۱۸

انگور و انار: ۱۸

عسل به عنوان شفابخش: ۱۹

سیاه‌دانه و گیاهان شفابخش: ۱۹

گیاهان دارویی و شفابخش در اسلام: ۲۰

دیدگاه‌ها و توصیه‌های پیامبر اسلام (ص) و اهل بیت در مورد گیاهان دارویی ۲۰

فصل دوم: میوه‌ها و گیاهان شفابخش در قرآن ۲۵

زیتون (الزیتون): خواص درمانی و معنوی ۲۷

انار (الرمان): فایده‌ها و کاربردهای درمانی ۳۰

خرما (التمر): خواص شفابخش در قرآن ۳۳

تقویت انرژی و سلامت جسم ۳۴

۳۴	تقویت سیستم گوارش
۳۵	تقویت قلب و عروق
۳۵	تقویت حافظه و مغز
۳۵	تقویت استخوان‌ها
۳۵	کمک به تسکین دردها و آرامش‌بخش
۳۶	توت (التوت): اثرات درمانی و تغذیه‌ای
۳۷	تقویت سیستم ایمنی بدن
۳۷	کمک به بهبود بیماری‌های قلبی
۳۸	تقویت حافظه و سلامت مغز
۳۸	جلوگیری از پیری زودرس و حفظ سلامت پوست
۳۸	کاهش التهابات و دردهای مفصلی
۳۸	کنترل دیابت و قند خون
۳۹	انگور (العنب): فواید سلامتی و درمانی
۴۰	خواص سلامتی انگور
۴۲	انجیر (تین) درمان یبوست و بواسیر
۴۳	خواص انجیر برای درمان یبوست
۴۵	موز (الطلح): خواص درمانی و تغذیه‌ای
۴۵	خواص موز برای سلامت گوارش
۴۷	سیر (فوم): خواص درمانی و سلامتی
۴۸	خواص سیر در درمان بیماری‌ها
۵۰	حنا (کافور): خواص درمانی و معنوی
۵۰	خواص درمانی حنا
۵۲	پیاز (بصل): خواص درمانی و معنوی

۵۳	خواص درمانی پیاز
۵۵	ترنجبین (من): خواص درمانی و کاربردهای آن
۵۵	خواص درمانی ترنجبین
۵۹	فصل سوم: گیاهان دارویی و درمانی: اهمیت و کاربردها در طب سنتی و قرآن کریم
۶۴	آویشن (الزعتر): خواص آنتی‌بیوتیکی و تسکین‌دهنده
۶۶	ریحان (الریحان): آرام‌بخش و ضد استرس
۶۷	زنجبیل (الزنجبیل): درمان سرماخوردگی و التهاب
۶۸	مریم‌گلی (المريميه): خواص ضد عفونی‌کننده و آرام‌بخش
۶۹	آلوئه‌ورا (الالوا): استفاده در درمان زخم‌ها و التهاب‌ها
۷۱	فصل چهارم: گیاهان شفابخش و کاربردهای پزشکی
۷۵	نعناع (النعناع): درمان مشکلات گوارشی و سردرد
۷۶	چای سبز (الشای الأخضر): خواص ضدسرطانی و آنتی‌اکسیدانی
۷۸	تره (الکراث): خواص قلبی و گوارشی
۸۰	کدو (القرع): تقویت سیستم ایمنی و تقویت پوست
۸۱	خاکشیر (الحلبه): درمان مشکلات گوارشی و التهابی
۸۳	فصل پنجم: درمان‌های قرآنی و کاربرد گیاهان در طب اسلامی
۸۳	گیاهان دارویی در درمان بیماری‌ها
۸۴	گیاهان دارویی برای بهبود هضم و گوارش
۸۴	درمان‌های ضد التهابی و آنتی‌اکسیدانی
۸۴	گیاهان در تقویت سیستم ایمنی
۸۵	استفاده از گیاهان در درمان اختلالات روحی و روانی
۸۵	طب سنتی اسلامی: نگاه قرآن به درمان‌های طبیعی
۸۵	توجه قرآن به گیاهان و منابع طبیعی

۸۶ استفاده از گیاهان دارویی در طب اسلامی
۸۶ گیاهان دارویی برای تقویت سیستم ایمنی
۸۶ درمان‌های ضد التهابی و آنتی‌اکسیدانی
۸۷ گیاهان دارویی برای بهبود وضعیت روانی
۸۷ گیاهان دارویی برای درمان بیماری‌های خاص
۸۸ استفاده از گیاهان در طب اسلامی:
۸۸ تجویزهای حضرت علی (ع) و پیامبر اسلام (ص)
۸۸ تجویزهای حضرت علی (ع)
۸۹ تجویزهای پیامبر اسلام (ص)
۸۹ طب اسلامی و گیاهان دارویی:
۹۰ دعاهای و ذکرهایی برای بهره‌مندی از خواص گیاهان: (دعاهایی که به بهبود اثر گیاهان کمک می‌کنند)
۹۰ دعاهای عمومی برای بهره‌مندی از خواص گیاهان
۹۱ دعای شفا
۹۱ ذکر "بسم الله" و تأثیر آن بر گیاهان
۹۱ دعا برای تقویت اثر گیاهان دارویی
۹۲ ذکر "الحمد لله" برای بهره‌مندی از خواص گیاهان
۹۲ دعا برای درمان بیماری‌های خاص با گیاهان
۹۳ فصل ششم: گیاهان خاص در قرآن و روایات
۹۳ زیتون (الزیتون)
۹۳ انار (الرمان)
۹۴ خرما (التمر)
۹۴ زعفران (الزعفران)

۹۴	سیر (فوم)
۹۵	حنا (کافور)
۹۵	کشمش (الزبيب): خواص و کاربردهای درمانی
۹۵	خواص و کاربردهای درمانی کشمش
۹۷	سماق (السّمّاق): تاثیرات ضدالتهابی و درمانی
۹۷	خواص ضدالتهابی سماق
۹۸	خواص درمانی سماق
۹۹	خس (الخنس): خواص آرامبخش و مفید برای خواب
۹۹	خواص آرامبخش خس
۱۰۰	خواص درمانی خس در بهبود خواب
۱۰۰	خواص دیگر خس
۱۰۱	استفاده از خس در طب اسلامی
۱۰۱	گلاب (الورد): خواص روحی و جسمی
۱۰۱	خواص روحی گلاب
۱۰۲	خواص جسمی گلاب
۱۰۲	گلاب و درمان مشکلات گوارشی
۱۰۲	گلاب در درمان سردرد و میگرن
۱۰۳	گلاب و خواص ضد پیری
۱۰۳	گلاب و تاثیرات آن در تقویت قلب
۱۰۳	استفاده از گلاب در طب اسلامی
۱۰۵	فصل هفتم: استفاده از گیاهان در رژیم غذایی
۱۰۵	گیاهان و مواد مغذی
۱۰۵	گیاهان و کاهش وزن

- گیاهان و سلامت گوارش ۱۰۶
- گیاهان و تقویت سیستم ایمنی ۱۰۶
- گیاهان و سلامت قلب ۱۰۶
- گیاهان و سلامت روان ۱۰۶
- گیاهان و تنظیم قند خون ۱۰۷
- گیاهان و سلامت پوست ۱۰۷
- نقش گیاهان در تغذیه سالم: ترکیب میوه‌ها و گیاهان در وعده‌های غذایی ۱۰۷
- تأمین ویتامین‌ها و مواد معدنی ۱۰۸
- مصرف گیاهان برای حفظ سلامت گوارش ۱۰۸
- گیاهان و تقویت سیستم ایمنی ۱۰۸
- تقویت قلب و عروق ۱۰۸
- تنظیم قند خون و جلوگیری از دیابت ۱۰۹
- سلامت پوست و مو ۱۰۹
- خواص ضد سرطان گیاهان ۱۰۹
- استفاده از گیاهان در وعده‌های غذایی روزانه ۱۰۹
- تقویت سلامتی روانی با گیاهان ۱۱۰
- جلوگیری از پیری زودرس ۱۱۰
- راه‌های مصرف گیاهان و میوه‌ها: دمنوش‌ها، عصاره‌ها و داروهای گیاهی ۱۱۰
- دمنوش‌ها: روش طبیعی برای مصرف گیاهان ۱۱۱
- عصاره‌ها: تمرکز بیشتر بر روی خواص گیاهان ۱۱۱
- داروهای گیاهی: راهی برای درمان طبیعی ۱۱۱
- میوه‌ها و گیاهان به صورت خام: مصرف مستقیم برای بهره‌مندی از خواص ۱۱۲
- پودرها و مکمل‌ها: استفاده آسان و متمرکز از گیاهان ۱۱۲

- عصاره‌های گیاهی برای شست‌وشو و بهداشت پوست ۱۱۲
- دم‌نوش‌های ترکیبی: بهبود عملکرد بدن با ترکیب گیاهان ۱۱۳
- نوشیدنی‌های گیاهی برای تنظیم قند خون و کاهش وزن ۱۱۳
- تهیه شربت‌ها و عصاره‌های گیاهی در خانه: دستورهای آسان برای استفاده از گیاهان ... ۱۱۳
- شربت نعناع ۱۱۴
- شربت زنجبیل ۱۱۴
- شربت لیمو و عسل ۱۱۴
- شربت آویشن ۱۱۴
- عصاره آلوئه‌ورا ۱۱۵
- شربت تره ۱۱۵
- شربت گل گاوزبان ۱۱۵
- شربت گلاب ۱۱۶
- عصاره زیتون ۱۱۶
- شربت کدو ۱۱۶
- شربت مخصوص سلامتی ۱۱۷
- شربت مخصوص سلامتی با ترکیب گیاهان دارویی ۱۱۷
- دستور شربت انگبین نعنائی، کاسنی، رازیانه ۱۱۹
- فصل هشتم: تجربیات موفق استفاده از گیاهان و میوه‌ها ۱۲۱**
- تجربه استفاده از عسل و دارچین برای درمان سرماخوردگی ۱۲۱
- استفاده از زیتون برای درمان التهابات پوستی ۱۲۱
- تجربه استفاده از نعناع برای مشکلات گوارشی ۱۲۲
- استفاده از انار برای تقویت قلب ۱۲۲
- تجربه استفاده از خرما برای بهبود انرژی و سلامت عمومی ۱۲۲

- تجربه استفاده از زنجبیل برای تسکین التهاب و دردهای مفصلی ۱۲۲
- تجربه استفاده از چای سبز برای کاهش وزن ۱۲۳
- تجربه استفاده از کاسنی برای تصفیه خون ۱۲۳
- مطالعات علمی: شواهد علمی در مورد اثرات گیاهان در درمان بیماری‌ها ۱۲۳
- عسل: درمان عفونت‌ها و تقویت سیستم ایمنی ۱۲۴
- زیتون: ضدالتهاب و محافظت از قلب ۱۲۴
- زنجبیل: تسکین التهاب و دردهای مفصلی ۱۲۴
- چای سبز: خواص ضدسرطانی و آنتی‌اکسیدانی ۱۲۴
- نعناع: درمان مشکلات گوارشی و سردرد ۱۲۵
- انار: تقویت قلب و سیستم ایمنی ۱۲۵
- آویشن: ضدباکتری و ضدویروس ۱۲۵
- کاسنی: تصفیه خون و بهبود عملکرد کبد ۱۲۵
- خرما: تقویت انرژی و سلامت عمومی ۱۲۶
- ریحان: کاهش استرس و اضطراب ۱۲۶
- تجربیات افراد: داستان‌های واقعی افرادی که از گیاهان و میوه‌های قرآنی برای بهبود سلامت استفاده کرده‌اند ۱۲۶
- فصل نهم: نتیجه‌گیری و توصیه‌ها ۱۲۹**
- توصیه‌ها: ۱۳۰
- چکیده‌ای از فواید گیاهان قرآنی: خلاصه‌ای از خواص درمانی و معنوی ۱۳۱
- نکات پایانی: توصیه‌های کاربردی برای بهره‌برداری از گیاهان در زندگی روزمره ۱۳۲
- منابع: ۱۳۵**

فصل اول:

مقدمه‌ای بر گیاهان و میوه‌های قرآنی

مقدمه:

اهمیت گیاهان در قرآن و سنت اسلامی

در طول تاریخ، گیاهان همواره نقشی حیاتی در زندگی انسان‌ها ایفا کرده‌اند. این نقش تنها محدود به تأمین غذا و نیازهای دارویی نبوده، بلکه در باورهای دینی و فرهنگی نیز جایگاه ویژه‌ای داشته است. در دین اسلام، گیاهان نه تنها به‌عنوان منبعی از نعمت‌های الهی معرفی شده‌اند، بلکه بهره‌گیری صحیح از آن‌ها برای حفظ سلامت جسم و روح مورد تأکید قرار گرفته است.

گیاهان در قرآن کریم

قرآن کریم، به‌عنوان کتاب هدایت بشریت، بارها به اهمیت گیاهان، میوه‌ها و منابع طبیعی اشاره کرده و آن‌ها را از نشانه‌های قدرت و رحمت الهی دانسته است. خداوند متعال در سوره مبارکه الأنعام می‌فرماید:

وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ نَبَاتَ كُلِّ شَيْءٍ فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِرًا نُخْرِجُ مِنْهُ حَبًّا مُتَرَاكِبًا وَمِنَ النَّخْلِ مِنَ النَّخْلِ قِنُوانٌ دَانِيَةٌ وَجَنَّاتٍ مِنْ أَعْنَابٍ وَالزَّيْتُونَ وَالرَّمَّانَ مُشْتَبِهًا وَغَيْرَ مُتَشَابِهٍ انظُرُوا إِلَى ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَيَنْعِهِ إِنَّ فِي ذَلِكُمْ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ (الأنعام: ۹۹)

ترجمه: (و او کسی است که از آسمان، آبی فرو فرستاد، پس بدان وسیله گیاهان گوناگون را رویانیدیم و از آن ساقه‌های سبز بیرون آوردیم که از آن دانه‌های درهم روییده می‌شود و از شکوفه‌های نخل، خوشه‌هایی نزدیک به هم پدید آوردیم، و [نیز] باغ‌هایی از انگور و زیتون و انار، همانند و غیر همانند؛ به میوه آن، هنگامی که ثمر می‌دهد و به [نحوه] رسیدنش بنگرید، قطعاً در این‌ها نشانه‌هایی برای مردمی که ایمان می‌آورند، وجود دارد.)

در این آیه، گیاهان به‌عنوان نعمت‌هایی الهی معرفی شده‌اند که نه‌تنها موجب بقای زندگی انسان هستند، بلکه نشانه‌ای از قدرت الهی برای اهل ایمان به شمار می‌روند. همچنین قرآن کریم در موارد متعددی از گیاهان خاصی همچون زیتون، انجیر، خرما و انگور نام برده است که هر یک دارای ارزش غذایی و درمانی فراوانی هستند .

زیتون و انجیر :

خداوند در قرآن کریم به برخی از گیاهان قسم یاد کرده است که نشان‌دهنده عظمت و ارزش آن‌هاست :

وَالَّتَيْنِ وَالزَّيْتُونَ وَطُورِ سَيْنِينَ وَهَذَا الْبَلَدِ الْأَمِينِ (التین: ۱۳)

ترجمه: سوگند به انجیر و زیتون، و طور سینا، و این شهر امن.

در این سوگند، زیتون و انجیر به‌عنوان دو میوه پرخاصیت مورد تأکید قرار گرفته‌اند که خواص دارویی و تغذیه‌ای آن‌ها در طب سنتی نیز به اثبات رسیده است .

جایگاه گیاهان در سنت اسلامی

علاوه بر قرآن کریم، در سنت پیامبر اکرم (ص) و اهل‌بیت (ع) نیز توصیه‌های فراوانی در مورد استفاده از گیاهان برای تغذیه و درمان آمده است. بسیاری از احادیث اسلامی بر مصرف برخی گیاهان تأکید دارند و خواص شفابخش آن‌ها را بیان می‌کنند .

خرما :

پیامبر اکرم (ص) فرمودند: مَنْ تَصَبَّحَ بِسَبْعِ تَمْرَاتٍ عَجْوَةٍ لَمْ يَضُرَّهُ ذَلِكَ الْيَوْمَ سُمٌّ وَلَا سِحْرٌ (بخاری، ۵۴۴۵)

ترجمه: «کسی که هر صبح هفت عدد خرمای عجوه بخورد، در آن روز از آسیب زهر و سحر در امان خواهد بود.»

سیاه‌دانه :

امام صادق (ع) می‌فرماید: *اسْتَشْفُوا بِالْحَبَّةِ السَّوْدَاءِ فَإِنَّ فِيهَا شِفَاءً مِنْ كُلِّ دَاءٍ إِلَّا السَّامَ* (کافی، ج ۶، ص ۳۰۶)

ترجمه: با سیاه‌دانه درمان بجوید، زیرا در آن شفای همه بیماری‌ها جز مرگ نهفته است .

عسل و گیاهان دارویی :

در قرآن کریم نیز از عسل به‌عنوان درمانی طبیعی نام برده شده است :

ثُمَّ كُلِي مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ فَاسْلُكِي سُبُلَ رَبِّكِ ذُلُلًا يَخْرُجُ مِنْ بُطُونِهَا شَرَابٌ مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ فِيهِ شِفَاءٌ لِلنَّاسِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ (النحل: ۶۹)

ترجمه: پس از همه میوه‌ها بخور و راه‌های پروردگارت را فرمان‌بردارانه در پیش گیر، از درون آن‌ها (زنبورها) نوشیدنی‌ای با رنگ‌های گوناگون بیرون می‌آید که در آن شفایی برای مردم است. بی‌گمان در این امر نشانه‌ای برای مردمی است که تفکر می‌کنند .

از مجموع آیات و روایات مشخص می‌شود که گیاهان و میوه‌ها در دین اسلام از جایگاه بسیار والایی برخوردارند و توجه به آن‌ها نه‌تنها در تغذیه، بلکه در پیشگیری و درمان بیماری‌ها نیز توصیه شده است. استفاده از این نعمت‌های الهی، علاوه بر حفظ سلامتی، موجب قدردانی از الطاف پروردگار خواهد شد. از این‌رو، بررسی خواص گیاهان در طب اسلامی و بهره‌گیری از آن‌ها می‌تواند گامی مؤثر در جهت اصلاح سبک زندگی و افزایش سلامت جسم و روح باشد.

۱. گیاهان در قرآن کریم به‌عنوان نشانه‌ای از قدرت و حکمت الهی معرفی شده‌اند که در زندگی انسان‌ها نقش اساسی دارند .

۲. خداوند در قرآن بارها به اهمیت گیاهان اشاره کرده و آن‌ها را از نعمات بی‌شمار خود برشمرده است .

۳. در آیه ۱۹ سوره الرحمن، خداوند به رویش گیاهان به‌عنوان یکی از نشانه‌های رحمت خود اشاره می‌کند: *وَالْأَرْضَ وَضَعَهَا لِلْأَنَامِ فِيهَا فَاكِهَةٌ وَالنَّخْلُ ذَاتُ الْأَكْمَامِ* .

۴. ترجمه: «و زمین را برای مخلوقات قرار داد، در آن میوه‌ها و نخل‌هایی با غلاف‌های گوناگون است.»

۵. این آیه نشان می‌دهد که زمین و گیاهان در آن، به‌طور ویژه برای تأمین نیازهای انسان آفریده شده‌اند .

۶. از دیگر آیاتی که به گیاهان اشاره دارد، آیه ۱۱ سوره عبس است که می‌فرماید: وَأَنْبَتْنَا فِيهَا حَبًّا وَعِنَبًا وَقَضْبًا وَرَيْثُونًا وَنَخْلًا وَحَدَائِقَ غُلْبًا وَفَاكِهَةً وَأَبًّا .

۷. در این آیات به گیاهانی مانند انگور، زیتون، نخل و دیگر محصولات کشاورزی اشاره شده که نشانه‌ای از نعمت‌های الهی است .

۸. در سوره بقره، آیه ۲۶۱، از دانه‌ای که هفت خوشه می‌دهد و در هر خوشه صد دانه است، به‌عنوان مثالی برای برکت الهی یاد شده است .

۹. این تمثیل نشان می‌دهد که گیاهان علاوه بر تغذیه، می‌توانند نشانه‌ای از فیض و رحمت پروردگار باشند .

۱۰. اسلام تنها به معرفی گیاهان بسنده نکرده، بلکه دستوراتی در رابطه با نحوه استفاده صحیح از آن‌ها نیز ارائه داده است .

۱۱. پیامبر اکرم (ص) در حدیثی می‌فرمایند: مَا مِنْ مُسْلِمٍ يَغْرِسُ غَرْسًا أَوْ يَزْرَعُ زَرْعًا فَيَأْكُلُ مِنْهُ إِنْسَانٌ أَوْ دَابَّةٌ أَوْ طَيْرٌ إِلَّا كَانَ لَهُ بِهِ صَدَقَةٌ (مسلم، ۲۳۷۳) .

۱۲. ترجمه: «هیچ مسلمانی نهالی نمی‌کارد یا زراعتی انجام نمی‌دهد که انسانی یا حیوانی یا پرنده‌ای از آن بخورد، مگر آنکه برای او صدقه محسوب می‌شود.»

۱۳. این حدیث اهمیت کاشت درختان و زراعت را در نگاه اسلام نشان می‌دهد و بر بعد اخلاقی آن تأکید دارد .

۱۴. در اسلام، گیاهان دارویی نیز جایگاه ویژه‌ای دارند و بسیاری از احادیث، مردم را به استفاده از گیاهان شفابخش توصیه کرده‌اند .

۱۵. امام علی (ع) می‌فرماید: مَنْ تَدَاوَى بِالْعَسَلِ وَالْقُرْآنِ لَمْ يَشْتَكِ مِنْ دَاءٍ إِلَّا وَجَدَ لَهُ شِفَاءً (بحارالانوار، ج ۶۲، ص ۲۶۹) .

۱۶. ترجمه: «هر کس با عسل و قرآن درمان جوید، از هیچ بیماری‌ای شکایت نخواهد کرد مگر آنکه درمانش را بیابد.»

۱۷. این روایت نشان می‌دهد که اسلام از دو بعد جسمانی و روحانی به مسئله درمان پرداخته است .

۱۸. همچنین در حدیثی دیگر آمده است: الْحَبَّةُ السَّوْدَاءُ شِفَاءٌ مِنْ كُلِّ دَاءٍ إِلَّا السَّامَ (بخاری، ۵۶۸۸) .

۱۹. ترجمه: سیاه‌دانه درمان همه بیماری‌هاست، جز مرگ .

۲۰. بسیاری از محققان علوم اسلامی و طب سنتی از این احادیث برای ارائه درمان‌های طبیعی بهره برده‌اند .

۲۱. طب اسلامی توجه خاصی به گیاهان شفابخش دارد و بسیاری از روایات به خاصیت درمانی آن‌ها اشاره کرده‌اند .

۲۲. در کنار اهمیت پزشکی، گیاهان در اسلام از جنبه معنوی نیز مورد توجه هستند .

۲۳. در روایات اسلامی آمده که برخی درختان و گیاهان در بهشت نیز وجود دارند و بخشی از نعمت‌های اخروی به شمار می‌روند .

۲۴. پیامبر اکرم (ص) می‌فرماید: فِي الْجَنَّةِ شَجَرَةٌ يَسِيرُ الرَّكِيبُ فِي ظِلِّهَا مِائَةَ عَامٍ لَا يَقْطَعُهَا (بخاری، ۳۲۴۷) .

۲۵. ترجمه: در بهشت درختی است که سواره‌ای صد سال در سایه آن حرکت می‌کند و به انتهای آن نمی‌رسد .

۲۶. این روایت نشان‌دهنده عظمت و شکوه درختان بهشتی است .